

DATOS IDENTIFICATIVOS

Botánica

Materia	Botánica			
Código	001G281V01402			
Titulación	Grao en Enxeñaría Agraria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Bioloxía vexetal e ciencias do solo			
Coordinador/a	Seijo Coello, María del Carmen			
Profesorado	Meno Fariñas, Laura Seijo Coello, María del Carmen			
Correo-e	mcoello@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias

Código	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Que los estudiantes sean capaces de desarrollar habilidades de análisis, síntesis y gestión de la información en el sector agroalimentario y del medio ambiente.
B2	Que los estudiantes sean capaces de adquirir y aplicar habilidades y destrezas de trabajo en equipo.
C9	Capacidad para conocer, comprender y utilizar los principios de identificación y caracterización de especies vegetales
D1	Capacidad de análisis, organización y planificación
D3	Comunicación oral y escrita en la lengua nativa y extranjera
D4	Capacidad de aprendizaje autónomo y gestión de la información
D5	Capacidad de resolución de problemas y toma de decisiones
D8	Trabajo en equipo de carácter interdisciplinar

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
RA1. Coñecer os principais conceptos xerais de morfoloxía botánica e identificación de vexetais, así como da diversidade e os sistemas de clasificación	A3 A4	B1 B2	C9	D1 D4 D5
RA2. Adquirir capacidades para comprender e utilizar os principios de identificación e caracterización de especies vexetais.			C9	D1 D3 D4 D5 D8

Contidos

Tema	
Introducción a botánica	1) Concepto e principios de clasificación. Categorías taxonómicas das plantas silvestres e cultivadas. Código internacional de nomenclatura botánica.

Diversidade botánica I	2) Características e diversidade de algas. 3) Fungos: Conceptos básicos, principais grupos e caracteres xerais. 4) Liques: Conceptos básicos, principais grupos e caracteres xerais.
Plantas: morfoloxía e fisioloxía	5) Conceptos de histoloxía e fisioloxía vexetal. 6) Morfoloxía dos vexetais: raíz, talo, follas, flor, semente e froito. 7) Reprodución das plantas, polinización e formación da semente e froito.
Diversidade botánica II	8) Bryophyta: Conceptos básicos. Principais grupos taxonómicos e características. 9) Pteridophyta: Conceptos básicos. Principais grupos taxonómicos e características. 10) Características xerais, diversidade e clasificación de plantas vasculares con semente (Fanerógamas) 11) Características xerais, diversidade e clasificación de Ximnospermas. Division Pynophyta. 12) Características xerais, diversidade e clasificación de Anxiospermas. Division Magnoliophyta 13) Plantas de Galicia máis representativas Familia Brassicaceae. Caracteres xerais. Exemplos. Familia Fabaceae. Caracteres xerais. Exemplos. Familia Ericaceae. Caracteres xerais. Exemplos. Familia Fagaceae. Caracteres xerais. Exemplos. Familia Umbelliferae. Caracteres xerais. Exemplos. Familia Rosaceae. Caracteres xerais. Exemplos. Familia Compositae. Caracteres xerais. Exemplos. Familia Labiatae. Caracteres xerais. Exemplos. Familia Gramineae. Caracteres xerais. Exemplos. 14) Introducción a Xeobotánica Concepto de xeobotánica. Factores que afectan a distribución das plantas. Vexetación e territorio. Bioxeografía da Península Ibérica. Concepto de endemismo. Plantas invasoras.
Formación práctica	1. Fungos e fungos liquenizados, observación e descrición de caracteres morfolóxicos e anatómicos. 2. Microalgas e algas, observación e descrición de caracteres morfolóxicos e anatómicos. 3. Fentos e briófitos, observación e descrición de caracteres morfolóxicos e anatómicos. 4. Plantas con semente, observación e descrición de caracteres morfolóxicos e anatómicos. Claves de clasificación, elaboración de diagramas e formulas florais e elaboración de herbario.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	56	84
Seminario	14	21	35
Saídas de estudo	2	1	3
Prácticas de laboratorio	12	16	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Con esta actividade transmitíranse os coñecementos teóricos programados para a materia
Seminario	Mediante esta actividade poranse en práctica os conceptos adquiridos na sesión maxistral
Saídas de estudo	Mediante esta actividade poranse en práctica os conceptos adquiridos na sesión maxistral
Prácticas de laboratorio	Esta actividade permitirá coñecer cales son as características identificativas de cada grupo vexetal así como a identificación das especies vexetais presentes na contorna

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Exporanse os contidos propios do programa coa axuda de medios técnicos dispoñibles.
Seminario	Nesta actividade porase en práctica o exposto nas sesións maxistrais a través da resolución de cuestións e a realización e exposición de traballos reais realizados en grupo e de forma individual.
Prácticas de laboratorio	Os alumnos coñecerán algúns dos caracteres da morfoloxía básica dos diferentes vexetais e el manexo das claves de identificación
Saídas de estudo	Os alumnos coñecerán in situ a diversidade vexetal da contorna de Ourense

Avaliación							
	Descrición		Cualificación		Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lección maxistral	Mediante unha proba escrita na que se combinan varias preguntas de resposta curta e unha de descrición e relación.	60	A3 A4	B1	C9	D1 D3 D4	
	Resultados de aprendizaxe a avaliar: Ra1-2.						
Seminario	Participación nas distintas actividades, calidade dos documentos elaborados, comprensión dos temas a tratar e habilidades para a transmisión de coñecementos eo traballo en grupo	15	A3 A4	B1 B2	C9	D1 D5	
	Resultados de aprendizaxe a avaliar: Ra1-2.						
Saídas de estudo	Actividades realizadas en campo e elaboración de herbario.	15	A3 A4		C9	D4	
	Resultados de aprendizaxe a avaliar: Ra2.						
Prácticas de laboratorio	Valorarase a actitude e participación e a calidade dos documentos elaborados Ra1-2.	10			C9	D1 D4 D5	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para acadar unha avaliación satisfactoria será necesario como mínimo acadar o 50% da calificación en cada un dos apartados.

No caso de estudantes que xustifiquen axeitadamente a imposibilidade de asistir as actividades presenciais deberán realizar as actividades complementarias previstas para cada un dos apartados. A calificación será a mesma.

Na Convocatoria fin de carreira avaliarase do mesmo modo.

As datas de exame son:

Fin de carreira: 09 de outubro de 2019 ás 16:00h. Maio: 01 de xuño de 2020 ás 16:00h. Xullo: 03 de xullo de 2020 ás 10:00h.

En todo caso, de haber un erro na transcripción das datas, as válidas serán as aprobadas oficialmente e publicadas notaboleiro de anuncios e na páxina web do centro

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Izco et al, **Botánica**, McGraw-Hill, 2004

Raven et al., **Biology of Plants**, 8 th, W.H.Freeman & Company, 2012

Cheers, **Botánica**, H.F. Ullman, 2013

Díaz-Gonzalez et al, **curso de botánica**, Trea Ciencias, 2002

Strasburger et al., **Tratado de Botánica**, 35, Omega, 2002

Fuentes Yagüe, **Botánica Agrícola**, Mundi Prensa, 1994

Cronquist., **An Integrated System of Classification of Flowering Plants**, Columbi Univ, 1981

Heywood (Ed.), **Las Plantas con Flores.**, Ed. Reverté., 1985

Guifford & Foster., **Morphology and Evolution of Vascular Plants.**, 3ª Ed. W.H. Freeman, 1998

Nabors, **Introducción a la botánica**, Addison-Weslwy, 2006

Bonnier & Layens., **Claves para la determinación de plantas vasculares**, Omega, 1988

Bárbara & Cremades., **Guía de las Algas del Litoral Gallego.**, Ed. Ayuntamiento de La Coruña, La Coru, 1993

Castro Cerceda., **Guía de Cogumelos de Galicia e Norte de Portugal.**, Ed. Xerais, 1982

Llamas & Terrón., **Guía de Hongos de la Península Ibérica.**, Ed. Celarain., 2004

Megías et al, **Atlas de histología vegetal y animal**,

Recomendacións